

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

POZOR, NAROČNIKI...

Naročnikom naznamo, da več ne pošljamo potrdil za poslano naročnino. Zadostuje potrdilo poleg naslova na listudo katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana.

Uprava

No. 223 — Štev. 223 —

ME LIII—LETNIK LIII

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 16, 1945 — PETEK, 16. NOVEMBRA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

WASHINGTON JE VEDEL ZA NAPAD

Kongresni preiskovalni odbor je včeraj pričel odgrinjati zaveso diplomatskega ozadja o napadu na Pearl Harbor in je iz dosedaj tajnih listin dognal, da so saj nekateri višji uradniki v Washingtonu šest mesecev pred 7. decembrom 1941 vedeli za japonsko tajnost, da se je odločila za napad.

Glavni zatopnik preiskovalnega odbora William D. Mitchell je predložil več sto brzovajk, diplomatskih in vojaških, ki so jih Japonci razposlali okoli sveta.

Ameriški izvedenci v tajni pisavi so razredili japonsko tajno poročilo, ki je prišlo v ameriške roke v decembru leta 1940. Diplomatsko pismo je bilo razrešeno 19. julija 1941 in v njem so Japoneci naravnost sporočili, da bodo, ako treba s pomočjo osišči, šli iz Indonezije v Holandsko Vzhodno Indijo in še dalje v Singapur, da s tem enkrat za vselej združijo moč angleško-govorečega sveta na Vzhodu.

Ameriški uradni in vojaški krogi so tedaj vedeli že šest mesecev prej, da nameravajo Japoneci napasti Ameriko. Listine pa tudi povedo, da so Japoneci natančno pazili vsako naše gibanje in s popolnim uspehom. Tako je v tajni izjavki bilo 6. decembra 941 sporočeno v Tokio, da je 9 ameriških oklopniev v Pearl Harborju.

Istega dne je bilo še drugo japonsko poročilo, ki se glasi:

"Izgleda, kot da mornariška zračna sila ne vodi nikakršnega pozivovanja."

Iz listin je razvidno, da je uradni Washington vedel 9 dni prej, da bodo Japoneci napadli Pearl Harbor. Washington je vedel, da so se Japoneci 28. novembra 1941 odločili, da končajo pogajanja z Združenimi državami — dva

dni zatem, ko je državni tajnik Cordell Hull poslal Japonski nekak "ultimatum" in ko je bodo japonsko brodovje z matičnimi ladjami že na poti proti Pearl Harborju. Vsa tozadovna poročila so prišla iz Tokio na japonsko poslaništvo v Washingtonu.

Sporočilo se deloma glasi:

"Videla poslanika (Kurusu in Nomura) sta si s nadaljevanjem prizadela, pa navzlie temu so Združene države še dalje in so predložile ta (Hullov) ponizevalni predlog. Zato . . . pogajanja bodo v resnici prenehalo. To je neizogibno. Vendar pa ne želim, da pokažeta kak utis, da so pogajanja prekinjena. Samo povej, da čakata na navodila . . ."

Iz listin je razvidno, da sta japonska zatopnika zatem samo navidezno kazala resno voljo z Združenimi državami skleniti kak sporazum. Ko se je bližal dan 7. decembra, so izvedenci, ki so razrešili japonska tajna poročila, trumoma prihajali v državni urad in v Belo hišo ter predložili cele kupe brzovajk o bližnjem se napadu in o nameravani arretaciji ameriških sluzbenikov v Aziji.

Na preiskovalnem zaslišanju sta med mnogimi drugimi visokimi armadnimi in mornariškimi častniki bila navzoča tudi admiral Husband E. Kimmel in general Walter C. Short, poveljnik v Pearl Harborju ob času japonskega napada.

POLOŽAJ NA KITJSKEM

Ameriški tanki na poti proti manžurski meji.

Kitajski komunistični viri zatrjujejo, da je iz obrežnega oporišča v Tiencinu pridržalo 100 tankov z ameriškimi marinami ter hitro proti severu in zapadu proti mandžurski meji.

Vojni krogi v Čunkingu pa trdijo, da se je v Daljnem, ki je v ruskih rokah, izkrcalo na tisoče kitajskih komunistov, da zasedejo pokrajine, ki so jih izpraznili Japoneci.

Kitajski komunisti naglohitijo v Mandžurijo, da jih ne bi prehitela Čankajškova armada.

ATOMSKO BOMBO BO DOBILA UNO

Predsednik Truman, angleški ministrski predsednik Clement Attlee in kanadski ministrski predsednik William MacKenzie King so v svoji skupni izjavji naznali, da so pripravljeni drugim Združenim narodom odkriti tajnost atomske bombe, kakor hitro bo mogoče iznajti vse varnosti proti upo-

rabi atomske sile v uničevalne namene.

Zato so predlagali, da je postavljen posebni odbor v organizaciji Združenih narodov, ki bo se staval priporočila in navodila proti uporabi atom. sile v uničevalne namene in ki bo priporočil silo v najvišji meri v industriji, in človečanske namene.

ŠOLARJI NA STAVKI

Slika kaže stavkujoče učence treh šol v Gary, Ind., ko poslušajo svojega voditelja, ki jih poučuje, kako se morajo vesti tokom stavke. Učenci so šli na stavko, ko sta se stepila en bel in en črn učenec.

General Eisenhower za obvezno vojaško službo

General Dwight D. Eisenhower, ki bolj pozna politične in vojaške razmere v Evropi, kot kdorkoli drugi, je pred odborcem za vojaške zadeve poslanske zbornice resno zagovarjal splošno vojaško obveznost in vežbanje kot najbolj varno pot do svetovnega miru.

Že zaradi zgodovine Združenih držav, — pravi general Eisenhower, — evropski narod, ki so utrujeni in izčrpani vsled vojne, se na Ameriko oziroma mnogo bolj z zampanjem kot pa v strahu.

V celoti svojem pričevanju je general Eisenhower vedno pozdravil, da moramo biti pripravljeni, če hečemo vzdružati mir in zaradi tega je neobhodno potrebna obvezna vojaška služba.

Poslanec J. Parnell Thomas se je zmanjšal, da bi bil general Eisenhower pripravljen do tega, da bi povedal, katero državo misli, da bo napadla Združene države.

"Povejte jo vi sami," mu je general sneje odgovoril.

Thomas ga je dalje vprašal: "Kaj mislite o Angliji?"

"Med Anglijo in Združenimi državami ne bo nikdar nobene vojne," je odvrnil general Eisenhower.

Postaneč so mu birono ploskali, nakar ga je demokratski poslanec Andrew J. May, ki je predsednik vojaškega preiskovalnega odbora, vprašal:

"Kaj pa Rusija?"

"Rusija nima ničesar pridobiti z vojno z Združenimi državami. Nič ne vodi ruske politike tako zelo kot želja po prijateljstvu z Združenimi državami."

Dalje je general Eisenhower obvezno vojaško službo zagovarjal z naslednjimi izvajanjami:

"Čas je bil vedno velike važnosti, toda nikdar ni bil takoj važen, kot v naši zadnji vojni.

Pripravljeni moramo biti na M-dan — to je dan, ko sovražnik vdari — ali pa ne bomo nikdar odvrnili poraza od strani kateregakoli nasprotnika, ki bo rabil proti nam orožje bočnosti.

Naše orožje mora biti boljše kot njihovo onega dne, naši viri morajo biti polni in pred vsem, naša vojaška sila mora biti izvežbana. Najbolj demokratično se more to storiti s splošnim vojaškim vežbom."

Naciji pričakovali poraz v Monakovem

Ko ameriški častniki izpravljajo nacijske obtožence, zvedo marsikaj zanimivega.

Izpravljanje feldmaša in feldmaršala Keitela in feldmaršala Walterja von Brauchitscha ima posebno zanimive uspehe, ker enkrat za vselej rešuje dolgo časa sporno vprašanje, ako je bilo pametno, da sta se Anglia in Francija pogajali v Monakovem.

Pri vsem tem pa je še vedno nekaj Angležev, ki zatrjujejo, da je oddih, ki sta ga dosegla v Monakovem leta 1938 Chamberlain in Dalladier, da Angliji dovolj časa, da je izboljšala svojo obrambo.

Francoska armada je v resnici zelo zaostala v opremi in vladar v Monakovem je zelo zmanjšal njeno moralno.

Ko je prišla vojna, Anglija, ki ob času Monakova ni imela nobene oklopne divizije, je imela eno. In še ta divizija je bila na papirju sestavljena iz oddelkov več divizij. Imela je komaj 70 popolnoma neporabnih tankov, z najtežjimi oziroma 50-kalibersko streljivo.

Ob istem času pa je tudi Rusija sklenila svojo pogodbo z Nemčijo. Češka armada je bila razpuščena, Škodove tovarne pa so izdelovalo topove in munition za nemške oklopne divizije, ki so v kratkem času presegale Evropo, Afriko in Rusijo.

Kdorkoli je proučeval dejstva glede Monakovega, je moral priiti do prepričanja,

ČUDEŽA NI BILO

V sredo zvečer je v New Yorku deževalo in pihala je mirzla sapa. Tako je bilo tudi v okraju Bronxu, kjer je 9 let starji Joseph Vitolo na praznem zemljišču pred skalo klečal v blatu in čakal, da Mati božja napravi čudež istega večera med sedmimi in osmimi zvečer. Prvič se mu je prikazala 29. oktobra in zatem vsake večer in v svoji prikazni v torek mu je povedala, da bo v sredo zvečer iz skale pričel teči studene in da bo tedaj njena zadnja prikazan.

Prazno zemljišče leži med Villa Ave. in Grand Concourse, komaj en blok od hiše, v kateri živi Vitolo s svojimi starši, brati in sestrami.

V torek zvečer, ko je zopet klečal pred oltarčkom, ki so mu ga postavili njegov priatelji, se mu je, kot je rekel, Mati božja zopet prikazala, toda od 20.000 ljudi, ki so bili tedaj zbrani okoli njega, prikazni nikdo ni videl. In v sredo zvečer je bilo okoli 30.000 ljudi, ki so nestрпно čakali, kdaj se dogodi čudež, da bo iz skale pričel studene. Toda studene se ni prikazal, pač pa je po skali tekla voda — dežnica.

Deček pa je rekel, da se mu je Mati božja zopet prikazala in da je imela okoli sebe mnogo zvezd in je bila oblečena v modro obleko. In rekel: mu je: "Ne bom več prišla. Svoje delo sem opravila. In ne maram, da bi odgovarjal na kakšno žanjo."

da je bil sporazum v Monakovem največja napaka in največji greh angleške in francoske vlade.

Iz delavskih krogov

Nadaljnja posvetovanja med zastopniki delavskih organizacij in zvezino vlado. — Povišanje plače uradnikom General Motors Corp., ki dobivajo več kakor \$500 mesečne plače. — Razni predlogi odklonjeni v Washingtonu.

IZ WASHINGTONA, D. C., se javlja, da bode v kratkem ameriško podjetništvo predložilo vladi svoje raznotere predloge glede delavskih zahtev. — Takozvana mirovna konferenca glede ameriške obrti in delavskih zahtev se sedaj vrši že dvanajst dni in predsednik organizacije tovarnarjev, Ira Mosher, je izjavil da je že skrajni čas, da pride do začeljnega konca tem posvetovanjem. Zastopnikov podjetništva pri tem posvetovanju je osemnajst, in ti so predložili vladi svoje potrebujoče za izdelavo potrebnih in pravna vprašanja, katera so nastala vsled teh pogodb. Ko so vršila posvetovanja glede tega vprašanja, dobilo je podjetništvo zahtev od Keitelovo izjavo.

Upati je, da bo državni departement objavil kar največ teh izpravljanih. Razumljivo je, da so generali in politiki različno presojali položaj ob času Monakova. In take stvari držati tajno, je zelo nevarno. Ako hočajo demokracije obdržati mir, mora biti javnost o vsem popolnoma poučena in vojaško naziranje more biti popolnoma odkrito.

Ob času Monakova Anglija za vojno ni bila pripravljena. Poglavito za vojno pa je, da je ena država bolj pripravljena kot druga. Vso dobo med dvema svetovnima vojnima je mogla Francija v najkrajšem času mobilizirati 60 divizij, toda teh 60 divizij je bilo v zelo slabem stanju.

To Monakova pa bi bila pri vsem tem mogla Francija same premagati Nemčijo. Tedaj je mogla tudi računati na 30 dobro izvežbanih čehoslovaških divizij in tudi Rusija bi bila tedaj pričela korakati. In vojna bi bila v enem tednu končana.

Mesto tega pa je bil sloveni "oddih", o katerem je nekdo budomno pripomnil, da ni mnogo koristil takemu človeku, kot je bil Chamberlain, ker je imel naduho. Ko pa se je pričela vojna leta pozneje, 1. septembra 1939, je Nemčija podvojila svojo armado.

Mesto 46 divizij jih je Nemčija mobilizirala 103. — 56 jih je porabilo za vpad na Poljsko; 32. mesto petih, pa je ostalo na straži ob zapadni meji. Poleg tega jih je v sredini Nemčije ostalo 15 diviziv v rezervi. V isti meri je Nemčija povečala svojo zračno silo.

DETROIT, Mich., 16. novembra. — General Motors Corp. katera ima v raznih krajih in v tukajnjem mestu kar 70.000 zastopniški zbori.

000 uradnikov, ki dobivajo letne plače, naznanja, da bodo dala svojim uradnikom desetostotno povišanje plače na prvih \$500.000 njihovih mesečne plače in sicer od 1. novembra t. l. nadalje. To povišanje plače ne pomenja, da bodo tudi ravatelji in višji uradniki korporacije dobili tako povečanje svojih letnih plač, katere so itak velike. Oni uradniki, ki dobivajo več, kakor po \$500.00 mesečno, bodo v kratkem dobili povišanje plač v sorazmerju z povišanjem cen dnevnih potrebščin ali z nazadovanjem dolarske nakupovalne vrednosti.

WASHINGTON, D. C., 17. novembra. — V kongresu so odklonili razne zakonske predloge, kateri so se nanašali na izboljšanje delavskih razmer. Med temi predlogi so slednji: Predlog, ki je dolačal, da se delavcem, ki nimajo dela, delarno kompenzacijo; predlog, ki je določal, da se povrh delavske plače od 40c na 65c na uru kot minimalna plača. Glede tega predloga se še vedno vrši debate v kongresu; predlog, ki določa popolno zaposljevanje in katerega podpira predsednik Truman, dočim se mu senator Taft protivi; predlog, ki določa, da se posredovalnice za delo izročajo vladam posameznih držav. — Slednji predlog je bil v senatu že potrjen in morda ga bodo potrdili tudi v zastopniških zborih.

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenski Publisig Company, (A Corporation) Frank Bakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd Y E A R ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisements on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDROUZNE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETA: \$3.50; ZA ČETR LETA: \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJO: \$8.— LETNO: \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: Chelsea 3-1242

Denar in zaposlenost

Med prebivalstvom našega glavnega mesta pričele so se razširjati govorice, da namerava administrator cen, Chester Bowles, odstopiti in odpotovati domov, in sicer ako ne preje, boste to storil koncem leta. Bowles se je dosedaj neprestano boril proti inflaciji, dasiravno pri tem ni imel mnogo uspeha, in ako predsednik Truman ugodi njegovi zahtevi za odstop, boste to pomenjalo, da so se vsi načrti glede preinačenja tovarn za izdelovanje mirovnih potrebuščin, izjavili.

Imenovani administrator cen namerava odstopiti iz razlogov, ker je baje naša osrednja vlada dovolila podjetništvu, da zamore povisati cene svojih izdelkov v toliki meri, v kolikor mora povisiti plače delavcem, ali z drugimi besedami, da, ako se povisajo plače delavcem, se zamorejo povisati tudi cene izdelkov raznoterih potrebuščin.

Tekom minolega poletja, oziroma v avgustu, se je mnogo govorilo in pisalo glede spremenitve tovarn v zgoraj omenjenem smislu, in tedaj vsi činitelji, ki so merodajni pri našem podjetništvu izrazili mnenje, da morajo cene izdelkom ostati neizprenjemljene, oziroma, da se morajo znižati, dočim se morajo istodobno povisiti plače delavstvu, da se na ta način vzdrži kupovalna vrednost denarja, kakoršna je bila. Namen tega načrta je bil omogočiti prebivalstvu, zlasti pa delavstvu, nakupovati v veliki meri vsakovrstne potrebuščine, katerih tekmo vojne ni bilo na razpolago, kar bi zopet povzročilo stalno delo in obratovanje vseh tovarn in sličnih načinov in podjetij.

Toda, ako vsako povisanje plače delavstvu, pomenja istodobno tudi povisanje cen vsakovrstnih predmetov in dnevnih potrebuščin, pomenja to, da se potrebuje tudi več dolarjev, ako se hoče nabaviti one iste potrebuščine, katere je bilo preje mogoče dobiti za manjše število dolarjev. Na ta način je postala tudi kontrola cen nevsečna in brez vsake vrednosti in tako so se tudi vsi dobri nameni in načrti Chester Bowlesa izjavili. Organizacija OPA je skušala obdržati cene oblikam na isti stopinji, kakor so bile preje, oziroma početkom vojne. Toda cene oblik so neprestano postajale večje, kar je vsem prebivalcem republike dobro znano iz njihovih lastnih izkušenj, kajti nekateri tozadne predmeti, ki so veljali preje po \$2.98, se prodajajo sedaj po \$7.98, in navadne ženske oblike, katere je bilo preje mogoče dobiti po \$5.95, stanejo sedaj po \$29.95, itd.

Tovrstna inflacija ni nastala radi povisanja plače pri tej obrti zaposlenih delavcev in delavik, temveč radi inflacijske pojave, ki je nastala radi razlike med količinami potrebuščin blaga in zahtevam prebivalstva, katero je to blago kupovalo. Ako toraj ne pride do kontrole cen, potem bodo cene vseh potrebuščin nepretano naraščale in položaj bodo postajal slabši ne pa boljši. Vsako povisanje cen vsakdanjih potrebuščin pomenja pomanjšanje nakupovalne vrednosti denarja, kar zopet znači, da je vrednost bondov in hranilnih vlog nadzadovala. Radi tega zamorejo ljudje kupovati manj potrebuščin, kakor preje, ko je bil dolar še pravi dolar. In čim manjpotrebuščin zamore prebivalstvo kupovati, tem manjše število delavcev se potrebuje v tovarnah, kar pomenja neizogibno napredovanje brezposelnosti.

Po tem načinu se inflacija spreminja v depresijo.

ZALOSTNO POROČILO Z DOMA

Mr. Anton Cretnik iz Dobrino, N. J. je od svojega svaka Vojska pa se še ni vrnil iz Ivana Habjanca iz Šmarja pri ujetništva. — Jožek in Karol Jelšah na Stajerskem prejel Vojska sta brata Franka sporočilo, da so bila njegova poslopja vsa požgana in dalje tri leta in pol v ameriški armadi in je bil pred nekaj tedni častno odpuščen. V armadi je bil Instrument Flying Instructor na Stewart Field, ki je letalnišče za vojaško akademijo dokončal visoko šolo že stavbni inženirja in arhitekta, ko ka Matko, rojena Vojska živi v West Point, N. Y. Sestra Min-nega inženirja in arhitekta, ko ka Matko, rojena Vojska živi v West Point, N. Y. Sestra Min-nega inženirja in arhitekta, ko ka Matko, rojena Vojska živi v

Zeleni, zacoprani komunisti

Molimo se za kralja Petra II., ki je svoj stolček izgubil... Joj, joj, sami zeleni, zacoprani komunisti z banditom Titom na čelu so mu ga požrli. Bognasvarju! Na Slovenskem, od kar je škof Rožman pobral hitlerjev žegen, ni več poštenega človeka. V Ljubljani, v Novem mestu, v Toplicah, v Kranju, v Kamniku, po vseh trighih in vaseh, vse je komunistično. Če je zeleno solato, vsak perešček mora posebej pogledati, da ne požre kakega malega, zelenega komunista.

Kako so nastali ti zeleni komunisti? Bogme, če ne veš ti frivolen in dezolaten fantič Gabrovina iz dinarskega kraljestva v Ljubljani. Zeleni so postali v gozdovih; to so gošarji in hostarji, patriotje, domoljubi, narodnjaki, gerilci, zločinci, uporniki, in ker so imeli preveč imen, so jim na kratko rekli tako, kot sta jih nazvala Hitler in Mussolini: K o m u n i s t .

Uboga in preperela "Slovenska Zveza", ki se je porodila v letu 1942. Takrat je zapisala: "Strašen domišljavec mora biti, kadar pričakuje, da bodo bodoče mirovne konference upočevalje njegov (komunističen) pokreti, ali njegovo naslovitev na enega zaveznika (Rusiju) kakor jugoslovansko vlado".

In je nadaljevala "Slovenska Zvezda": "Našo zakonito oblast predstavlja kralj in jugoslovanska vlada. — Vsi drugi pokreti so izdajniški. V tej novi fazi naše osvobodilne borbe ne sme biti nobene dvojumnosti niti v pogledu naših ciljev, niti v pogledu sredstev, katerih se bomo posluževali."

Kaj so bila ta sredstva? Proti zelenim komunistom pride vse prav. Zakolji ga v imenu Kristusa. Komunist ni več človek. V imenu Kristusovih ran, naj pade ali crkne partizan. O ja! Kaj sem rekel? Partizan. O to pa niso komunisti. Kakšne zverine pa so partizani, če so pa le res komunisti.

Partizani so vse drugo, kot so bajni in močni četniki, ki so kar tri leta držali vso Ljubljano v strahu pred Italjani in Nemci. Sam Draža Mihajlović je bil v Ljubljani ter je vedril za Prešernovim spomenikom. Čakal je Frtavčkovega Gustejla in Kurenčkovo Nežko in fanta, ki je šlišal na ime: Boltatu Pepe. To so bili takozvani "Vox populi" (glas naroda). Zato bi jih bil rad videl oni silni Draža, da bi jih vprašal, če je res že prišel do Ljubljane, ker je ves svet že govoril skozi londonski in bostonski radio.

Draža Mihajlović je omedel za spomenikom pesnika Prešernega. Londonski radio je kar govoril in pripovedoval svetu tole: "Cetniške sile generala Draže Mihajlovića, ki vodijo svojo pravico vojno" proti osišču-tlačitelju Jugoslavije, štejejo najbrže 100.000 mož."

Ko je prišel zopet k sebi, je pogledal na uro in določil takole: "Ura je pet popoldne

Raskošna nova technicolor glasbeni predstava... Pravljena povest najslavnejših dečket, ki so bile kdaj znane zabavne svet, dveh dečket, ki sta zapadle s svojim petjem in plesom... in sta na poti zlomili milijon sre!

BETTY GRABLE*JUNE HAVER JOHN PAYNE v

"The DOLLY SISTERS"

In poleg tega največji oderski prizor v mestu!

CARL RAVAZZA,
BEATRICE KAY, "Gay Nineties Girl" — GOMEZ & BEATRICE,
MUARICE ROCCO

ROXY

7th Ave & 50th St., NEW YORK

a danes je 18. oktobra 1942." Ta dan sem pa res močan. Pa mu je bilo pri srcu, da se je spomnil zadnjega celjskega grofa ter vzdihnil globoko: — "Danes Draža Mihajlović in nikdar več".

Kakor je rekel, tako se je zgodilo.

Draža je baje stopil k Rupniku, in Rupnik je bil takrat pri škofu Rožmanu, ki je poslušal radio iz Moskve, ki je preuplil London in Boston.

Kdor ni gledal v Berlin in Rim, vsak je bil komunist.

Kdor je branil svoje zemljo, — komunist; varoval očeta, — komunist; pomagal partizanom, — komunist; kdor je zapel "Hej Slovani, — komunist; kdor je citiral "Naprej zastave Slave...", — komunist;

kdor ni poslušal izdajico škofa, — komunist; kdor ni hválil Rupnika, — komunist; če je kdo tepel Nemce, — komunist; če si strejal Italjane, — komunist; če si vprašal, zakaj se je mlečozobi kralj oženil, komunist; če si prašal za stare kraljice, — komunist; če si pogledal proti sončnemu vzhodu ter se nasmehnil, — komunist; ker sta madžarska komunista. Nagy in Tito, vodila partizane, so bili vsi partizani komunisti.

V Ameriki smo slišali samo novice o zelenih, zacoprati komunistih. Da ne bi radi servirali tako lepo, kot se glasi: "Polagoma pa so se komunisti organizirali in postali vodilni element tega (partizanskega) gibanja. Danes obstajajo močne skupine teh takovzvanih partizanov. Nekateri jih imajo na skupno 60.000. Nagy in Tito, madžarska komunista, Nagy in Tito, vodila partizane, so bili vsi partizani komunisti.

V Ameriki smo vsi komunisti, če se ne strinjam z Gabrovino iz dinarskega kraljestva, ki kot izdajica svojega slovenskega naroda uživa skrivo pridobljeno ameriško svobodo.

O ti zeleni, zacoprani slovenski komunisti, kaj bo z vami. Kralja ste ob službo spravili, grdoce grde, pošastne: staro in mlado kraljico ste spravili na beraško palico, kaj bo z vami duše grešne?

Ampak lepe so peterokrake jugoslovanske zvezde na jugoslovanskih zastavah. — Simon Gregorčičeva "Naša zvezda".

Partizan.

Pismo iz Jarš

Mr. Lovrenc Giovanelli v Jaršu ker je bil preslab. Krogla mu malo nagaja, zdravnik je sedaj rekel da mora na Rentgen, da konstatirajo kako bo mogoče vzeti ven. Rajhen je bil isti mesec kakor Iko, to je januarja 1944. Na podlagi tega in ker smo vsi sodelovali v OF, so nas vse.

mene, Kati, Pepco in Lovrenca dne 4. oktobra 1944 izselili.

ter smo bili v taborišču Gorjane do razsula Nemčije do 5. maja 1945. Kako so ravnali ti kulturni ljudje iz izseljenici ste gotovi kaj brali v časopisu, vse zaplenjeno, izropano, v mnogih slučajih vse pozgano, ljudje pobiti ali živijo v ogenj zmetani. Koliko gorja

spremali, sploh ni mogoče popisati. Sedaj smo doma v sibirji, tudi Lovro je od vojaka doma. Smo zdravja bolj rahlega živčno zelo ubiti, kakor tudi gospodarsko. V tem bi

Vam bolj natančno pisal, toda upam da ste brali moje prvo pismo na Lenco, da ste že nekaj obveščeni.

Tu je sedaj mirno, država se obnavlja, toda bolj počasi, ki je toliko izropanega, uničenega, porušenega, ter toliko ljudi pobitih. Škodo storjeno po okupatorju, katero sedaj ugotavljamo bo ogromna, saj boste brali v časopisih.

Jaz sem moral zopet prevzeti županske posle, tako da imam povsod dela črez glavo, to pismo pišem po noči, ker črez dan nimam časa.

V Domžalah so oče se živi, visoka leta so jih seveda precej oslabila, toda pa jo še kar dobro včasih primahajo k nam v Jaršu. Druga družina je tudi precej prestala, Ana je bila trikrat zaprta, ena hčerka je bila v partizanh, ena pa interirana, tudi Vrrankar je bil nekaj časa zaprt. Sedaj so vse zdravi in doma, niso nobenega zgubili.

Radi Vašega denarja v Ljubljani Vam za enkrat ne morem nič točnega poročati. Jaz

pozdravila, kroglo mu niso ven,

RAZGLEDNİK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"Herald-Tribune" v N. Y. izvaja mnenne, da se naš predsednik in njegovi svetovalci povprašajo, čemu je naš vplivj

v svetovnem pogledu izdatno manjši, kakor bi bilo pričakovati, ko je naša republika vendar na bogatejša na svetu. — Imenovani list pride v tem pogledu do zaključka, da je temu kriv naša politika napram Kitajske in naše — oboroževanje, oziroma predlog glede prisilnega vojaškega službovanja.

katero naši politiki predlagajo istočasno, ko govore o — svetovnem miru. Vse to pa po menja, da se polagoma bližamo zopetni vojni, ki bode pravljene v tem pogledu. — Organizacija C. I. O. bude ostavila demokratično stran v prid svoje lastne volilne kampanje v letu 1946... Ruski znanstveniki so povečali pridelek uranija za izdelovanje svojih atomskih bomb"...

"Washington Star" v Washingtonu, D. C., pravi, da je naša inozemska politika še bolj "elastična", kakor je bilo naše bojevanje tekom prvih par tednov svetovne vojne, pa pristavlja, da je bilo dobiti vojno izdatno ložje, kakor — dobiti traini mir...

AUTOGRAPHED COPIES of Louis Adamic's BOOKS

available for gifts to your friends—for your own library shelves

JUST PUBLISHED:

A NATION OF NATIONS

A new, thrilling view of the real America and all the citizens of our nation. Based on seven years research, readable as a fine novel.

\$3.50

OTHER BOOKS BY LOUIS ADAMIC

* STILL OBTAINABLE:

MY NATIVE LAND

"... It proves that an enduring world peace hinges upon an entirely new Yugoslav state, built from the bottom up." — (Chicago Sun).

\$3.75

THE NATIVE'S RETURN

A best-seller of 10 years ago, now generally considered a modern classic, this is the author's first book about his native Yugoslavia. Now in the 24th edition.

\$2.75

FROM MANY LANDS

Zborovanje Slovanskega kongresa v New Yorku... Mednarodna ženska razstava v Madison Square Gardnu... Naša kampanja za zbiranje oblek

(PISNE ANNA P. KRASNA)

V nedeljo 11. novembra so življenju in se razmahlil v imeli newyorški Sloveni, ki so močno organizacijo newyorških organizirani v Ameriškem slo-Slovenov. Navduševal in delal vanskem kongresu, svojo četrte je na vse strani neozirajoč se to letno konferenco, ki je bila na potekoe in z njim so dena ena od najzanimivejših kar lovali glavni odborniki ter drušmo jih še imeli. Zastopanji gi, ki so videli v Kongresu ponovno zborovanju je bilo vsega trebo našega časa. — Kongres skupaj 167 organizacij in skupin je namreč igral v vojnem času in skupno število delegatov veliko vlogo v vojnem prizadevanju to pot steklo 276—devanju in pokojni predsednik Jugoslovani so postali 86 delegat. Roosevelt se je osebno zagotovil in delegat, kar je bila nimal za porast in delo Ameriškega Slovanskega kongresa, reprezentacija od 50 organizacij v skupin.

Mladina je bila to pot na težki industriji 51 odst. delavcev in težkov slovenske krvi... in nekateri mladi ljudje so se na bojnih poljih in v armadi radevolje odzvali povabilu, da spregovore nekaj besed zbrani sužnji veliko število mladičev, zbornic. Posebno dober vtip je napravila mlada v Ameriki rojena Rusinja, ki je povedala, ker se je zavedal, da je bilo v

Plesna dvorana je bila lepo okrasena z zastavami in pomembnimi velikimi napisimi. Opatila sem tudi zastavo nove Jugoslavije z zvezdo Danico v sredini. Zbornica je sprejela in oddala razne času primerne rezolucije, ki so bile odpodljane na pristojna mesta.

In morda bi bilo primerno k zaključku citirati besede ameriškega umetnika Rockwella Kent-a, ki je zborovalcem dejal: "V meni ni slovenske krvne — vsaj kolikor je meni znano ne — toda upam in želim, da se je kdaj primešala kaka kapljica in da sem tako tudi drugim tudi to, da ga bodočnost Jugoslavije in Jugoslovija kot taka ne skrbi več — zaskrbljen pa je radi svoje nove domovine Amerike, ki si v tej atomski dobi še vedno ne more izkristalizirati stališča katerega bi morala zavzemati v sestru. — Zanimiv je bil tudi govor Edwarda Bykovskega, ki je vojni veteran, ter ima tolko poguma in odločnosti ter zavesti v sebi, da kar naprej piktira senatorja Biloba, ki širi in zagovarja raso mržnjo. — Dejal je, da senator nima dovolj poguma, da bi se sestal v razgovoru z njim ter mu odgovoril na vprašanja, katera ima Bykovsky zanj pripravljena...

Na program je nastopila tudi pevka-Amerikanka o kateri je dejal pred. Balokovič, da je v resnici starega ameriškega pokolenja, kajti izhaja iz zamorske in indijanske krvi. Prav krasno je zapela nekaj pesmi v indijanskem jeziku, kot tudi arijo iz opere. Zelenjava je toplu priznanje od zborovalcev. Na klavir je zagnal slovenski umetnik Raul Spivak

NOV FILM V ROXY GLEDIŠČU

Prizor iz technicolor glasbenega filma "The Dolly Sisters", ki se sedaj proizvaja v Roxy gledišču, 7. Avenue in 50. ulica v New Yorku. V sliki nastopajo Betty Grable, June Haver in John Payne. — Poleg filma, proizvajajo tudi na odru Roxy gledišča gala odreska predstava.

Plesna dvorana je bila lepo te vsi — če pa ne morete priti pošljite ali izročite svoj dar v naamen.

Zenska zveza št. 93 ima "Baby Shower" to soboto, 17. novembra, tudi v isti plemenitnamen. Vsakdo mora kot vstopnik prinesi kak kos ali pa "set" otroške oblike, ker so malčki in dojenčki v staridomovini siromaški potrebnih oblik, plenički, odeje, itd. Pobrskajte po predalih in shrambah za obleko ter prinesite kaj zanje — ako pa nič doma, se lako prinese tudi kaj novega, ali pa gotovino s katerega je bil kupilo otroške oblike in drugo.

Naj omenim še nekaj, kar mi je prišlo v roke baš pred par urami. Na u rad Ameriškega odbora za jugoslovansko pomoč je prišlo nekaj fotostatističnih kopij pisma, katerega je poslala neki jugoslovanski ženi tu v Ameriki svakinja župnika Petrič na Osmi cesti. Pismo prevajam, pridev podpisa in so mi izročili v prevod — ko se mi je naenkrat zazdelo, da tale Slovenka mora biti v sorodku z župnikom Petričem. Pobrskajte ga telefonično, pa ga nibil doma. Čež čas kličem ponovno in vprašam: "Gosp. župnik, odkod ste doma, iz Suharja pri Metlik?" "Da, da, kaj pa je?" No, potem sem mu povедala o pismu, ki sem ga prevedla in ki mi je dalo misliti da prihaja od njegove sorodnice. — Več ne povem, ker hočem dati gosp. Petriču priliko da ga objavi sam — samo to se pristavim, da je pismo takole, da so ga Slovenci v Pittsburghu razmnožili in razdelili in tako lepih ter zanimivih stvari, da se človek komaj odtrga od vsega. — Naše "šivavke" iz Domžal imajo tam tudi stroj za šivanje moških slamnikov, katerega je dal na razpolago Mr. Charles Lacjan iz Brooklyna. — Le šubljeve rdeče male nismo mogli dobiti, ker gosp. Šublja kar ni bilo mogoče najti doma, sedaj ko tudi v Metropolitan operi nekaj stavkajo, pa ima kot unijski zastopnik menda tam vedno opakovka.

In ako ste čitali do tu, ustamite se še pri tem-le:

Kot sem že poročala je sedaj v teku v Madison Square Gardenu Mednarodna ženska razstava. Zdrženi odbor južnoslovenskih Amerikancev je tudi zastopan s svojim oddelkom v katerem smo tudi Slovenke razpostavile nekaj ročnih del in sličnega. Običejte razstavo in jugoslovanski oddelki se posebej. Vstopina na razstavo je malenkostna — 60 centov z davkom vrednosti. Videti pa je toliko in tako lepih ter zanimivih stvari, da se človek komaj odtrga od vsega. — Naše "šivavke" iz Domžal imajo tam tudi stroj za šivanje moških slamnikov, katerega je dal na razpolago Mr. Charles Lacjan iz Brooklyna. — Le šubljeve rdeče male nismo mogli dobiti, ker gosp. Šublja kar ni bilo mogoče najti doma, sedaj ko tudi v Metropolitan operi nekaj stavkajo, pa ima kot unijski zastopnik menda tam vedno opakovka.

ZALOSTNO POROČILO

Vsem Slovencem velikega New Yorka dobro pozvana Miss Katie Kepic, je dobila prečasno novico iz domovine, da so ji umrli v koncentracijskem taborišču v Nurembergu, Nemčiji njen oče Jožef Kepic, star 88 let. Kdaj zakaj je bil starček odveden v taborišče trpljenja, poročilo ne pove. Pogrešan je tudi njen brat Cyril Kepic, že več let in nihče ne ve o njegovi usodi.

Izkreno sožalje izražamo Miss Kepic, očetu pa večni mir in pokoj v tuji zemlji.

DR. D. S. DIBICH

(Govorim Slovensko)

45 Astor Place
Bible House
(4th Ave & 8th St.)
New York

Nasproti Wanamakerja

Telefoni:

V uradu: Gramercy 7-6946

Na domu: Chelsea 3-2316

Uradne ure: Dnevnio 10 — 1

Ob večerih 5 — 7

IZROČITE SVOJE
PORABLJENE MAŠCOBE!

Iz Slovenije

Usnjarna v Slovenskih Konjicah

V Slovenskih Konjicah imajo tehnično najbolje urejene usnjarno v Sloveniji. Šoštanjska usnjarna je sicer večja, toda ni tako tehnično izpolnjena. Alfred Laurich, ki je bil lastnik usnjarne v Slovenskih Konjicah, je pobegnil že pred enim letom v Avstrijo in puštil podjetje svojima bratranecema. Ob zlomu Nemčije sta tudi ta dva pobegnila. Sedaj je usnjarna državna last.

Ko so tovarno prevzele slovenske oblasti, so bile razmere v njih skrajno obupne. Vsa kladišča so bila prazna, vse sirovine in izdelki so Laurichovi odpeljali s seboj. Posrečilo se jim je odpeljati v Avstrijo tudi stroje iz oddelka za izdelavo svinjskih kož, katerih je na trgu dovolj. Prvi poskusi so dali dobre rezultate in ustavnoven je nov oddelek za predelavo svinjskih kož.

Konjiška usnjarna zaposluje nekaj sto delavev in našečencev. Delaveci so večinoma mali kmetje, katere je Laurich neusmiljeno izjemal izrabljaj. Dokaz temu je bila spontana stavka elata 1936. — Danes je vse delavstvo organizirano v strokovno organizaci-

jo; zavedajo se, da s svojim delom gradijo novo življenje ne le sebi, temveč vsemu delovnemu ljudstvu, vsej domovini. Svojo zavednost so delavci dokazali z udarniškim tednom, ki je zadovoljivo uspel. Iz vsakega oddelka je 5 do 8 ljudi delalo nujna zunajna dela, produkcija v tovarni pa je ostala na isti višini. Pri umiku so Nemci skoro popolnoma uničili laboratorij in mehanične delavnice. V udarniškem tednu so delaveci 800 delovnih ur popravljali ti dve stavbi.

Sindikalna organizacija je na predlog delavev sklenila, da pokloni enodnevni zasluzek za partizanske sirote in tovarniške upokojence. 15. septembra so delaveci priredili "Vinsko trgatev" in čisti dobiček obrnili v iste svrhe.

Ob koncu udarniškega tedna so delaveci priredili svoj miting, ki je v vseh ozirih odlično uspel. Nabrane prostovoljne prispevke so izročili Rdečemu križu.

(Po "Ljudski pravici" 7. septembra) — SANS.

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

GIRLS

ZIG-ZAG — DOUBLE NEEDLE OPERATORS & EXAMINERS

CAN EARN TOP SALARY

37½ Hours per Week — Pleasant Surroundings

BOW-KNOT BRASSIERE

49 EAST 21st ST., N. Y. C.

(223-225)

DRESSMAKER

FINISHER

HIGH-GRADE SEWING

HOME ATMOSPHERE

FULL or PART TIME: GOOD PAY

315 W. 57th ST., Apt. 1-A

N. Y. C. — CO 5-7066

(223-229)

FILE CLERKS

5 DAY WEEK

SALARY OPEN

ACCIDENT & CASUALTY INS. CO.

111 JOHN STREET, N. Y. C.

MR. KELLY

(223-229)

GIRLS — WOMEN

LIGHT FACTORY WORK

EXPERIENCE NOT NECESSARY

Good Salary — Quick Advancement

Overtime — Fine Working Conditions

REX JEWELRY CO.

168 W. 23rd ST., N. Y. C.

(217-223)

OPERATORS

EXPERIENCED ON

LADIES' HOUSECOATS

Good Pay: Steady Work: Pleasant

Working Conditions

FRED TRIPODI

176 E. 127th ST., 6th Floor, N. Y. C.

LE 4-0570

(222-224)

SIVALKE

SLAMNIKOV

DOBRA PLAČA

SIMCO HAT CO.

28 WEST 38th ST., N. Y. C.

(11-19)

Opozorite se druge, ki ne dajajo "G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstrezeno.

Duplicate Maker

MUST BE EXPERIENCED

To Work with Pattern

MAN

STEADY — GOOD SALARY

See Mr. LEONARD (5th floor)

LOMBARDY DRESSES

134 W. 37th STREET

New York City

(222-228)

KITCHEN HELPERS

PLEASANT WORKING CONDITIONS

AT AIRPORT

MODERN EQUIPMENT

Advancement Opportunities

Apply 9-12 Monday Thru Friday

TRANSCONTINENTAL &

WESTERN AIR INC.

HANGAR No. 6

LA GUARDIA FIELD, NEW YORK

(221-227)

OPERATORS WANTED ON

LADIES' HANDBAGS

STEADY WORK

Pleasant Working Conditions

APPLY NOW

STANDARD HANDBAG CO.

741 W. Front Street, PLAINFIELD,

N. J

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

SLATINA RADENCI

Zdravilišče in kopalische Slatina Radenci na Štajerskem je v zadnjih dneh zopet oživelo. Uspelo je, da je bilo kopalische s 1. septembrom za jensko sezono, ki bo trajala do polovice oktobra, otvorjeno.

Mineralne vode so ostale nedotaknjene, prav tako tudi zgradbe za zunaj. Uničen pa je skoraj ves inventar. Oprema razbita, divani razrezani notranji prostori demolirani.

Nekatere objekte so zapustili Nemci kakor hleve. Z vozmi je bilo treba voziti več dni tijih gnoj proč. Da se je postavila kopalnica spet lahko v obrat, je bilo treba popraviti parvodne cevi in postaviti rezervni kotel. Ker je bila zgrada do 20. avgusta zasedena od baze za repatriacijo, je bilo mogoče šele po tem času s pospešenim tempom kopališče toliko urediti, da lahko sprejme na zdravljenje najnujnejše slučaje.

Nisem ju poslušal. Drevored je bil temen, da niti svoje roke nisi mogel razločevati. Do hotela pa je bilo pol verste (nekaj nad pol kilometra). Nikdar se nisem bal tatov, ne razbojnikov, še majhen ne; niti sedaj nisem mislil na nje. Neznamo mi je, na kaj sem mislil med potojem. Brez misli sem šel. Občutil sem samo strašno slast uspeha, zmage, mogočnosti, ne znam se izraziti. Migalo mi je pred očmi tudi Pavlinino obličeje; vedel sem, da grem k njej, da se preeci snimed ž njo, da jej bom pripovedoval in kazal . . . Toda jedva sem se spominjal, kaj mi je prej govorila in zakaj sem odšel, in vsi oni nedavni občutki, ki sem jih imel še pred eno uro in pol, so se mi zdeli davnoveči, zbrisani in zastaranči, cesar se ne bom več spominjali, ker se začne popolnoma novo življenje. Blizu drevoredovega konca me je hitoma prevez strah! Kaj, če te sedaj ubijejo in oropajo? Z vsakim korakom je rastel strah, in skoraj tekel sem. Naenkrat se je na koncu drevoreda zasvetil naš hotel, razsvetljen z nešteteimi lučmi. Slava Bogu, doma sem!

Pogledal sem mimogrede. Bila je to zelo skromno in dostojo oblečena dama pri tride-

setih letih, bolestno bledega, trudnega obličja, ki pa je kazalo še vedno sledi prejšnje lepoti in krasote. Thačil sem ravno v žep banicev, jih kar mečkal in zbiral na mizi ostalo zlato. Zagrabil sem poslednji zavitek s petdesetimi zlati in ga srečno ter docela neopaženo stisnil v roke bledi dami. Silno se mi je tedaj zahotel to učiniti. Njeni tenki, suhi presti so mi krepko stisnili roko v znak največje hvaležnosti; spominjam se tega. Vse to se je zgodilo v hipu.

Pobraviš vse sem odhitel k trente et quan-

tante.

Pri trente et quarante igra aristokracija. To

ni ruleta, ampak karte. Tu garantuje banka za stotisoč tolarjev. Tudi tu je najvišja stavna štiritisosč forintov. Prav nič nisem poznal niti

igre niti stav razum rdeče in črne, ki sta bili tudi tu. Poslednjih sem se poprijel. Ves vok-

gal se je drenjal okoli. Ni mi znano, da li sem pomislil tedaj katerikrat na Pavlino; občutil sem samo neodoljivo slast grabiti in grabiti bankovec, ki so pred mano kar rastli. Sreča mi je bila mila. Tedaj se je kakor nalač zgodilo nekaj, kar se sicer še dovolj pogosto pojavlja pri igri. Sreča se je oklenila rdeče in mi je izprstila desetkrat, celo dvajsetkrat za-

pored. Slišal sem še pred tremi dnevi, da je

prešla minoli teden rdeča triindvajsetkrat za-

poredoma; tega niti pri ruletki ne pomnijo in

prispovedovali so to stvar z začudenjem. Seve-

da vti takoj puščajo rdečo in desetič u. pr. se

že ne upa nihče manjo staviti. A tudi na črno, nesprouti rdeče, ne staví tedaj niti eden izkušen igralec. On ve, kaj pomenja "hudomušnost ključaja". Menil bi na pr. da pride po šest-

najstih udarev na rdečo in gotovo sedemnajsti na črno. To presleplja novince trumoma, da podvoje in potroje stave, pri čemer strašno izgubljajo.

Toda jaz sem se vsled nekakega čudnega

hudomušja nalač oklenil rdeče, zapazivši, da

je prišla že sedemkrat po vrsti. Uverjen sem,

da je bilo pri tem preeci samoljublja; zahote-

lo se mi je spraviti gledale v strmenje z brez-

čunim rizkom in — o, čudovit občutek, —

spominjam se razločno, da me je res hipoma

bez vsakega izizza samoljublja prevez straš-

no polep riskovanja. Nemara se duša, pro-

vedsi toliko občutkov, ne nasiča, ampak le

izzdražuje in zahteva še občutkov, vedno sil-

jeje in silnje do popolnega utrjenja. In res

ne lažem, da bi bil vrgel petdesetisoč forintov na eno stavo, ako bi banična pravila to do-

veljavala. Okoli so kričali, da je to noro, da

prehaja rdeča že stiranjskič.

"Gospod je priigral že stotisoč forintov,"

se je razlegel glas kraj mene.

Hipoma sem se streznil. Kako? Sto tisoč

forintov sem prigrjal ta večer? Kaj mi je treba več? Vrgel sem se na bankovec, jih stlačil

v žep, ne da bi štel, pograbil zlato, vse zavitek

in stekel iz vokzala. Naokrog so se vti sme-

jali, ko sem šel skozi sobe, videč moje natla-

čene žepa in vsled teže zlata nesigurno hojo.

Menim, da je bilo več nego pol puda (pud =

40 funtov). Nekoliko rok se je stegnilo k me-

ni. Razdaljal sem s polnimi rokami, kolikor sem

zgrabil. Dva Žida sta me ustavila pri izho-

du.

Maček, katerega so proslavljali kot voditelja Hrvatov, je

prejemal denar iz Italije za

financiranje kampanje in za-

rotniški aktivnosti proti bel-

grajski vladi v predvojni dobi,

To dejstvo je bilo razkrito v

dnevniku grofa Ciana, bivšega

italijanskega zunanjega mini-

O zunanji politiki, ki jo iz-

vaja Titova vlada, je Maček de-

XV.

Pomnim, da me je silno presunljivo gledala v obličeje, ne da bi se dvignila z mesta, ne da bi menjala svojega stanja.

"Prigral sem dvjetotisoč frankov!" sem zaklical, ko sem vrgel poslednji zavitek na mizo.

Ogromna kopica bankovec v zavitek zlata je pokrila vso mizo. Nisem mogel odtrgati več od nje svojih oči in trenutkoma sem docela pozabljal na Pavlino. Zdaj sem jel spravljati v red kup bankovev, jih skladal in odlagal zlato v eno samo kopico; potem sem pustil vse, začel z dolgimi koraki hoditi po sobi, se zanimal, potem zopet prihajal k mizi, zopet začel štetni. Nenadoma, kakor da sem se zbulil, sem skočil k durim in jih hitro zaklenil z dvojnim obratom ključa. Potem sem postal zamisljeno pred svojim malim kovčegom.

"Ali naj položim v kovček do jutri?" sem vprašal z maglim okretom k Pavlini, mahoma spominjši se nanjo.

Se vedno je sedela nepremično na starem mestu, toda ostro me je opazovala. Čuden je bil izraz njenega obrazu in ni mi bil po gochu! Ne motim se, če rečem, da je bila v njem zavist.

Naglo sem se ji približal.

"Pavlino, evo petindvajsetisoč forintov t. j. petdesetisoč frankov, celo več. Vzemite in vrzite mu jih jutri v obraz!"

Ni mi odgovorila.

"Ako želite, ponesem sam jutri zarano? Ali ne?"

Nenadoma se je zasmajala in smejava se je dolgo.

(Dalje prihodnjič.)

jal, da je zmotna. On kot Hrvat želi, da bi Trst prišel pod Jugoslavijo. Ako bi bila Jugoslavija nacionalistična, bi Trst dobila, dočim ni upanja, da bi prišel pod Jugoslavijo, kate rovada maršal Tito.

Maček je v razgovoru z reporterji dejal, da bo kmalu od-

potoval v London, kjer bo kon-

feriral s članji delavske vlade.

"Sedanji politični ustroj v Ju-

goslaviji ne daje nobene ga-

rancije, da bodo demokratična-

načela upoštevana pri "volitvah."

je reklo Maček. "Volil-

ci ne bodo mogli izraziti svojega menja. Mir na Balkanu

zahteva demokracijo v Ju-

goslaviji, to pa lahko zajamčijo

le zavezniške velesile. Drugega

izhoda ni."

O zunanji politiki, ki jo iz-

vaja Titova vlada, je Maček de-

la

\$2.25 11 FUNTOV KAVE \$6.25 1 PAKET

\$7.25 4 FUNTE KAVE \$7.25 5 FUNTOV KAVE

\$4.25 4-paketen spageti po ½ funta; 2 skafljici riža; 2 skafljici fl. žola; 2 kanti paradajzne omake; 2 paketa spon powder.

Paketi POSLANI V Jugoslavijo

\$5.90 2 funta makaronov; 2 fun-

ta kave; 1 funt sladkega coca; 1 navadni zavitek coca; 1 kanta evaporiranega mleka; 1 kanta Tuna riža; 1 komad čokolade; 1 boks bologna; 2 kante Anchovies; 2 paketa spageti; 2 paketa nudlov; 1 kanta consomme.

VSI POŠILJATVENI STROŠKI PLAČANI

Mi držimo vaše sezname — Zajamčena dostavna potrdila

MAZZOLI COFFEE 236 AVENUE U BROOKLYN, N. Y. — ESP 2-7842

HELP WANTED ::

CABINET MAKER EXPERIENCED

CUSTOM BUILT FURNITURE AND INTERIORS

Plenty of Overtime — Apply

CUMMINGS & ENGBERT

329 EAST, 29th ST., N. Y. C.

(222-229)

UPHOLSTERERS

1st CLASS MEN — EXPERIENCED

NEED APPLY

GOOD PAY — STEADY JOB

Pleasant Working Conditions

M. G. O. L. D.

185 THIRD AVE. at 69th ST., N. Y. C.

BU 8-1748 (222-229)

REFINISHER & REPAIRER

ON USED OFFICE FURNITURE

WANTED

GOOD PAY — STEADY JOB

GLOBE DESK CO.

715 THIRD AVE., N. Y. C.

(222-224)

REFRIGERATOR REPAIRING ::

REFRIGERATOR REPAIRING

RELIABLE WORKMANSHIP

LOWEST POSSIBLE PRICES

KOSLING REFRIGERATOR

SERVICE, 1529 Second Ave.,